

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Grondwettelijk Hof – rolnummer 7460 – prejudiciële vragen over artikel 275 van het Waals Wetboek van Sociale Actie en Gezondheid, gesteld door de arbeidsrechtbank te Luik, afdeling Luik

Samenvatting

Deze mededeling betreft een kennisgeving aan de Vlaamse Regering van de prejudiciële vragen over artikel 275 van het Waals Wetboek van Sociale Actie en Gezondheid, gesteld door de arbeidsrechtbank te Luik, afdeling Luik, en van de beslissing om niet tussen te komen in de procedure.

Bijlage: kennisgeving van 19 november 2020 van de griffie van het Grondwettelijk Hof

1. Voorafgaand

De griffie van het Grondwettelijk Hof stelde de heer minister-president van de Vlaamse Regering bij brief van 19 november 2020 in kennis van twee prejudiciële vragen over artikel 275 van het Waals Wetboek van Sociale Actie en Gezondheid, gesteld door de arbeidsrechtbank te Luik, afdeling Luik.

De Vlaamse Regering beschikt over 45 dagen, vanaf de ontvangst van de brief, om eventueel een memorie in te dienen. De termijn verstrijkt op 4 januari 2021.

2. Eventuele tussenkomst van de Vlaamse Regering bij het Grondwettelijk Hof

Gelet op de brief van de griffier bij het Grondwettelijk Hof rijst de vraag of de Vlaamse Regering er belang bij heeft om in de hangende procedure tussen te komen.

Ter uitvoering van omzendbrief VR 2009/23 van 16 januari 2009 betreffende het Grondwettelijk Hof, beslis ik om niet tussen te komen in deze zaak bij het Grondwettelijk Hof en wel om de volgende redenen:

De arbeidsrechtbank bevraagt het Grondwettelijk Hof over de uitsluiting van het recht op individuele integratiehulp van personen met een handicap die de leeftijd van 65 jaar nog niet hebben bereikt wanneer ze door een handicap worden getroffen, maar geen eerste aanvraag om hulp hebben ingediend voor de leeftijd van 65 jaar.

De prejudiciële vragen luiden als volgt:

“1. Schendt artikel 275 van het Waalse Wetboek van Sociale Actie en Gezondheid van 29 september 2011 de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met het Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, en in het bijzonder de artikelen 19 en 26 ervan, alsook met het herziene Europees Sociaal Handvest van 3 mei 1996, en in het bijzonder artikel 15 ervan, in zoverre:

- a) die wetskrachtige bepaling personen met een handicap die de leeftijd van 65 jaar nog niet hadden bereikt toen ze door een handicap werden getroffen en die geen eerste aanvraag om hulp hebben ingediend alvorens de leeftijd van 65 jaar te bereiken, van het toepassingsgebied van het decreet en van het recht op individuele integratiehulp uitsluit, terwijl personen die in dezelfde omstandigheden een eerste aanvraag om hulp hebben ingediend alvorens de leeftijd van 65 jaar te hebben bereikt, het voordeel van die tegemoetkoming kunnen genieten?*
- b) die wetskrachtige bepaling personen met een handicap die de leeftijd van 65 jaar nog niet hadden bereikt toen ze door een handicap werden getroffen en die geen eerste aanvraag om hulp hebben ingediend alvorens de leeftijd van 65 jaar te bereiken, van het toepassingsgebied van het decreet en van het recht op individuele integratiehulp uitsluit, terwijl personen die, na de leeftijd van 65 jaar te hebben bereikt, een aanvraag met betrekking tot dezelfde dienstverlening hebben ingediend in het kader van een tweede aanvraag maar die reeds een eerste aanvraag met betrekking tot een andere dienstverlening hadden ingediend alvorens de leeftijd van 65 jaar te hebben bereikt, het voordeel van die tegemoetkoming kunnen genieten?*

2. Schendt artikel 275 van het Waalse Wetboek van Sociale Actie en Gezondheid van 29 september 2011, in zoverre het de Waalse Regering ertoe machtigt personen met een handicap die geen eerste aanvraag om hulp hebben ingediend alvorens de leeftijd van 65 jaar te bereiken, van wie de handicap door het Agentschap niet is vastgesteld vóór de leeftijd van 65 jaar maar voor wie niet wordt betwist dat ze door een handicap zijn getroffen vooraleer ze de leeftijd van 65 jaar hadden bereikt, van het toepassingsgebied van het decreet en van het recht op individuele integratiehulp uit te sluiten (via artikel 785 van het reglementair deel van het Waalse Wetboek van Sociale Actie en Gezondheid), terwijl personen die zoals zij door een handicap zijn getroffen alvorens de leeftijd van 65 jaar te hebben bereikt maar die een eerste aanvraag om hulp hebben ingediend alvorens de leeftijd van 65 jaar te hebben bereikt, het voordeel van die tegemoetkoming kunnen genieten, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met het Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, en in het bijzonder de artikelen 19 en 26 ervan, alsook met het herziene Europees Sociaal Handvest van 3 mei 1996, en in het bijzonder artikel 15 ervan?”

De kwestieuze leeftijdsvoorwaarde is vastgelegd in artikel 275, §1, eerste lid, van het Waals Wetboek van Sociale Actie en Gezondheid. Deze bepaling luidt als volgt:

“Art. 275. §1. Onverminderd de specifieke bepalingen vermeld in het decreet II van 22 juli 1993 betreffende de overheveling van sommige bevoegdheden van de Franse Gemeenschap naar het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie kunnen de gehandicapte personen die de leeftijd van 65 jaar nog niet bereikt hebben de dag waarop ze hun eerste aanvraag om tegemoetkoming indienen, voor de dienstverleningen in aanmerking komen. [...]”

In de voormelde omzendbrief staat dat als een decreet van het Vlaams Parlement in het geding is, de Vlaamse Regering altijd een memorie indient. De omzendbrief stelt tevens dat het ook aangewezen is om tussen te komen in de zaken waar wetgeving of decreetgeving van andere overheden ter discussie staat, maar waar de uitspraken van het Grondwettelijk Hof een impact (kunnen) hebben op de wettigheid van actuele of toekomstige Vlaamse regelgeving.

Het risico dat deze procedure een betekenisvolle impact heeft op de wettigheid van actuele of toekomstige Vlaamse regelgeving, en meer concreet het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (decreet van 7 mei 2004), is beperkt.

Conform artikel 20 van het decreet van 7 mei 2004 is dit decreet van toepassing op personen met een handicap die op het ogenblik van hun aanvraag tot indicatiestelling, de volle leeftijd van 65 jaar nog niet hebben bereikt. Die voorwaarde was voordien opgenomen in het decreet van 27 juni 1990 waarbij de rechtsvoorganger van het VAPH was opgericht. In twee arresten van het Arbitragehof van 14 februari 2001 (arrest nr. 18/2001) en van 18 april 2001 (arrest nr. 51/2001), antwoordde het Hof dat deze voorwaarde van tijdige aanvraag niet discriminerend was, waarbij werd verwezen naar *“het recht van toegang tot diensten en voorzieningen uit de bejaardenzorg voor alle bejaarden, onder wie de 65-jarige gehandicapten die geen tijdige aanvraag hebben ingediend”*.

De kans dat een nieuwe beoordeling van de leeftijdsvoorwaarde waarbij wordt getoetst aan artikel 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 19 en 26 van het Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap en artikel 15 van het Herziene Europees Sociaal Handvest (geratificeerd door België op 2 maart 2004), een andere uitkomst zal hebben, is eerder klein. Mocht het Grondwettelijk Hof toch oordelen dat de bepaling, waarop de prejudiciële vragen betrekking hebben, voornoemde grondwettelijke regels zou schenden, zou dat arrest bovendien niet *ipso facto* van toepassing zijn op artikel 20 van het decreet van 7 mei 2004. In dat geval zal het in de eerste plaats aan het Waalse Gewest toekomen om eventueel nieuwe beleidskeuzes te maken met het oog op het wegwerken van de vastgestelde schending.

3. Voorstel aan de Vlaamse Regering

De Vlaamse Regering neemt akte van deze mededeling en stemt daardoor in met de beslissing om niet tussen te komen in de voormelde procedure voor het Grondwettelijk Hof.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding,

Wouter BEKE